Ikonografija tal-Madonna tal-Karmnu

Dr Mark Agius

Rettur tal-Arċikonfraternità tal-Madonna tal-Karmnu

L-Ikonografija

L-Ikonografija hija l-istudju ta' kif ideat jew kunċetti, kultant imma mhux dejjem reliġjużi, huma tradotti jew espressi f'xogħlijiet tal-arti.

L-ikonografija fir-reliġjon tista' tittratta l-arti viżiva inkluż pittura, skultura muta, iżda wkoll arti naive jew popolari, u stampi qaddisa li jesprimu l-istess ideat bħal xogħlijiet akbar. Għall-Griegi, l-ikoni kellhom mod spiritwali speċifiku biex jesprimu l-ħsieb reliġjuż u biex jiġu interpretati. Wara r-Rinaxximent, fid-dinja tal-Punent l-arti saret iktar realistika, iżda l-ideat meħuda mill-Griegi komplew jinfluwenzaw l-arti reliġjuża, kif se naraw.

Dak li nixtieq nagħmel f'dan l-artikolu huwa li nuri kif il-Karmelitani żviluppaw l-ispiritwalità tagħhom u kif imbagħad esprimewha fil-pittura u l-iskultura. Nixtieq nieħu l-opportunità nippreżenta xi xogħlijiet ta' fama mondjali tal-Arti Karmelitan lill-qarrejja, li nqabbilha mal-arti tal-Karmelu Maltija, u fl-aħħar niddiskuti żvilupp ikonografiku indiġinu partikolari li jgħaqqad l-Arti Maltija ma 'dak ta' Ruma fis-seklu sbatax.

Bidu tal-Karmelitani

Il-Karmelitani żviluppaw bħala l-ordni li nafu llum fuq il-Muntanja tal-Karmelu fl-Art Imqaddsa mit-tieni nofs tat-tnax-il seklu 'il quddiem. Fiċ-ċentru tal-ewwel monasteru tagħhom kellhom knisja ddedikata lill-Madonna li fiha kien hemm Ikona tal-Verġni Imqaddsa. Il-Karmelu huwa post sabiħ ħafna, serje ta' għoljiet li kienu miksijin bil-pjanti u l-fjuri, li kienu jispiċċaw fil-baħar Mediterran. Il-Karmelitani, impressjonati bl-isbuħija tal-post, kienu jqisu li l-Madonna kienet is-sid tal-post, u hekk kienu jirreferu għaliha bħala d-'Domina Loci' jew 'is-Sinjura tal-Post'. Kienu jimmaginaw lilhom infushom qisu jgħixu fi ġnien li kienet tappartieni lil din is-Sinjura, li kienet il-Madonna. Hekk, pereżempju kien jikteb John Baconthorpe il-Famuż Dottur 'Risolutus' li tant kiteb fuq il-Madonna bħala l-Immakulata Konċizzjoni[1]. Għalhekk huma kienu jagħtu l-Lealtà tagħhom lill-Mulej Alla u lill-Madonna, is-sid tal-Post[1]. Fil-fatt, fi żmien il-Kruċjati, kien possibbli li mara setgħet tkun is-sid ta' proprjetà tagħha stess[2,3,4], però l-akbar sinjal tal-preżenza tal-Madonna fuq il-Karmelu kienet eżattament l-Ikona li kien hemm fl-

ewwel knisja tagħhom għaliex fit-tradizzjoni tal-kristjaneżmu tal-Lvant, l-ikona kienet tifisser il-preżenza ta' bilħaqq tal-persuna li kienet tirrappreżenta[5]. Hekk l-ikona kienet il-persuna[5]. Allura, il-Madonna kienet tassew fost il-Karmelitani fuq il-Karmelu, permezz tal-Ikona meqjuma fil-Knisja tal-Monasteru tagħhom[1].

L-Iżvilupp tal-ispiritwalità tal-Karmelitani

Sabiex nifhmu kif il-Karmelitani użaw ikoni bħala simboli tal-ispiritwalità tagħhom, għandna nifhmu kif l-ispiritwalità Karmelitana żviluppat matul is-sekli. Meta nagħmlu dan, nistgħu naraw kif l-ikoni tagħhom esprimew l-ispiritwalità tagħhom u għalhekk kif l-immaġni tal-Madonna fl-ikoni li huma għażlu u vveneraw kien jesprimi dan l-ispiritwalità.

Skont Emanuele Boaga O. Carm[1], l-ispiritwalità tal-Karmelitani żviluppat b'dan il-mod matul is-Sekli

Fis-Seklu XII; Fil-Bidu tagħhom kellhom lealtà lil Marija, is-Sinjura jew sid tal-Post tal-Karmelu – kienu jenfasizzaw il-Protezzjoni tagħha u d-dedikazzjoni tagħhom u tal-Monasteru tal-Karmelu lilha u lill-Mulej Alla[1].

Fis-Seklu XIII, kienu jenfasizzaw il-Patroċinju ta' Marija, u għalhekk li kienu l-Ordni ta' Marija. Dan kienu jwettquh fid-Dedikazzjoni tal-Knejjes tagħhom permezz tat-titoli Marjani, bħal-Lunzjata jew Assunta, u fit-Titlu tal-Ordni, bħala 'L-Ordni tal-Aħwa tal-Madonna tal-Karmelu' (bolla tal-1252). Taħt l-Influenza tal-għorrief bħal John Baconthorpe u Arnold Bostius[13], bdew jilbsu l-kappa bajda bħala s injal u simbolu tal-Verġni Marija, u l-Labtu, bħala sinjal li kienu jappartjenu lill-Verġni Marija. Sadanittant, id-Dehra tal-Labtu lil San Xmun Stock seħħet fl-1251, imma ma kinux jippromwovu l-Labtu bħala devozzjoni partikolari, minflok kienu jarawha sempliċement bħala sinjal li huma kienu jappartjenu lill-Verġni Imqadsa Marija[1].

Fis-Seklu XIV, il-Karmelitani bdew jaraw il-Madonna bħala Immakulata, u Virgo Purissima. Raw lil Marija bħala Oħthom u Ommhom. F'dan iż-żmien bdew l-Ewwel Fratellanzi fil-knejjes tal Karmelitani, bħall-Battuti di Modena fl-1300[7] u John of Gaunt Duka ta' Lancaster (6 ta' Marzu 1340 – 3 ta' Frar 1399)[6] li sar fratell fil-Kunvent ta' Londra[14]. Il-Fratelli, bħala sinjal ta' sħubija mal-Ordni, bdew jagħtuhom il-Labtu[1].

Fis-Seklu XV, kienet importanti għall-Karmelitani l-'Imitatio Christi', jiġifieri l-intimità, jew l-għoti totali tal-persuna lil Marija, u permezz tagħha lil Ġesù (Imitazzjoni u Unjoni)[1]. Kien f'dan is seklu, fl-1418, li l-Karmelitani waslu f'Malta u ġew fil-Lunzjata l-Qadima[8].

Fis-Seklu XVI, il-Karmelitani kienu jaraw lil Marja bħala Mudell ta' Perfezzjoni fil-Vjaġġ lejn Alla. Dan li naraw fi skritturi bħal Santa Tereża ta' Ġesù, San Ġwann tas-Salib u Santa Marija Maddalene de Pazzi. Dawn l-iskritturi kienu jiddiskrivu l-għaqda mistika ma' Marija[1]. F'dan is-seklu l-Karmelitani bnew il-kunventi tal-Belt Valletta (1570) u l-Birgu (1582).

Fis-Seklu XVII, il-Karmelitani komplew din l-idea ta' unjoni mistika ma' Marija f'armonija perfetta mal-pożizzjoni ċentrali ta' Kristu. Hekk kienu jiktbu San Mikiel ta' San Wistin u Marie Peyt[1]. F'Malta l-Karmelitani bnew il-Knisja tal-Imdina (1659), u bdew il-Fratellanzi tal-Belt (1622) u tal-Imdina (1664).

Kien fl-aqwa tal-era Barokka u tal-Kontroriforma, fis-Sekli XVII, XVIII, XIX, u XX li l-Karmelitani bdew jenfasizzaw il-Labtu tal-Madonna, b'enfasi fuq il-Labtu Imqaddes bħala strument pastorali, u enfasi fuq il-Privileġġi tal-Labtu u devozzjoni popolari[1]. F'Malta[9] saru Fratellanzi[10] fl-Isla(1722), is-Siġġiewi (1745), iż-Żurrieq (1801), u inbnew iktar kunventi Balluta – Tas-Sliema (1892)[11], Santa Venera (1913 u 1980), Il-Fgura (1945) and Fleur-de-lys (1947). Fl-istess ħin, fis-Sekli XIX-XX, skritturi Karmelitani bħal Santa Tereża tal-Bambin Ġesù, Santa Eliżabetta tat-Trinità, Edith Stein, San Titu Brandsma kienu jsostnu l-Eżemplarità ta' Marija, fis-sens li l-imitazzjoni ta' Marija kienet bħala l-aqwa forma ta' devozzjoni lejha[1].

Dan l-iżvilupp tal-ispiritwalità tal-Karmelitani ntweriet fil-mod li l-Karmelitani kienu juru u jesprimu l-Idea tal-Madonna fl-Arti.

Il-Madonna tal-Karmnu tagħti l-Labtu lil San Xmun Stock. San Xmun Bl-Ilbies Antik tal-Ordni; Il-Labtu huwa l-ilbies tal-Ordni

Madonna Bruna, Napli

Mater Decor Carmeli - Madonna Eleousa (Li Tħenn) jew Glycofcloússa

Għalhekk, allavolja d-dehra ta' San Xmun Stock, meta l-Madonna tatu l-Labtu, kien x'aktarx fl-1251[12], l-Ikonografija tal-Madonna li tippreżenta l-Labtu lill-fidili jew lil San Xmun Stock bdiet tintuża fis-Seklu 15 u aktar tard. Qabel dan, l-Ikonografija Karmelitana kienet ġeneralment dik tal-Madonna Eleousa (Li Tħenn) jew tal-Glycofcloússa (imħabba ħelwa jew il-bews ħelu). Ma kienx jidher il-Labtu.

U għaliex kienet daqshekk popolari mal-Karmelitani dan it-tip ta'Ikona 'Eleousa'? Għaliex il-Madonna Bruna ta' Napli kienet ta' dan it-Tip?

Il-Madonna Bruna

Minn Sqallija, il-Karmelitani waslu f'Napli. Magħhom huma ġabu ikona, issa magħrufa bħala l-Madonna Bruna, li hija venerata ħafna sal-lum. Jintqal li din l-ikona nġiebet direttament mill-Muntanja tal-Karmelu[15]. Hemm min sostna li kienet l-istess ikona li kienet fil-Kappella f'nofs il-monasteru tal-Karmelu, però, hija iktar probabbli, fil-fehma tiegħi, li kienet kopja tal-Ikona tal-Kappella tal-Muntanja tal-Karmelu. Din l-ikona hija tat-tip Eleousa. Ma għandniex ninsew li skont it-tradizzjoni tal-knejjes tal-lvant, jekk tmiss kopja ta' Ikona mal-ikona oriġinali, il-kopja issir daqs l-oriġinali bħala simbolu tal-persuna li l-ikona tirrappreżenta.

Il-Madonna Bruna hija simili għad-Damaxxena f'Malta jew il-Madonna Ta' Vladimir. Kollha huma Ikoni tat-tip Eleousa. Però, hemm differenza fiż-żmien meta nkitbet l-ikona (aħna ngħidu li tikteb, mhux tpitter Ikona). Hekk, id-Damaxxena nkitbet 50-100 sena qabel dik ta' Vladimir, li inkitbet fis-seklu XII[16], u l-Madonna Bruna inkitbet fis-seklu XIII.

L-Ikona ta' Marija, "La Bruna", hija l-eqdem immaġni ta' Marija li ġiet adottata mill-Karmelitani[23, 24]. Il-kompożizzjoni tal-istampa fiha numru ta' dettalji interessanti li jgħinu biex juru l-valuri ta' Marija nnifisha, valuri li għandhom jispiralna ħajjitna u d-devozzjoni Marjana tagħna. Nistgħu niskopru f'din il-pittura l-elementi u d-dettalji simboliċi li ġejjin, li jistgħu jiġu spjegati hekk[23, 24]:

Iċ-ċrieki (Haloes) tad-deheb madwar l-irjus tal-Madonna u t-Tifel u l-isfond tad-deheb tal-ikona jindikaw, (id-deheb huwa l-kulur tax-xemx), il-qdusija tal-Omm u t-Tifel; il-Madonna hija dejjem infuża bil-preżenza ta' Alla[23, 24].

Il-kulur blu tal-mantell ta' Marija (il-kulur tal-ilma, is-simbolu tal-fertilità) jipproklama l-Maternità divina tagħha[23, 24].

Il-kulur aħmar (li jissimbolizza l-imħabba) tal-libsa tagħha ta' taħt il-mantell, li parti tagħha li tkopri t-Tifel, juri l-imħabba qawwija tal-Omm lejn Binha Ġesù[23, 24].

L-istilla bid-denb, imwaħħla mal-mantell ta' Marija, hija s-sinjal tal-verġnità tagħha, qabel, matul u wara t-twelid[23, 24].

Il-kulur tal-komma tat-Tifel (lambskin) jipproklama: Ara l-Ħaruf ta' Alla[23, 24].

Il-wiċċ tat-Tifel mhuwiex "ta' tarbija", daqslikieku tindika l-eżistenza eterna tal-Verb magħmul bniedem[23, 24].

L-Id xellugija ta' Marija, li żżomm lil binha b'mod sigur f'idejha, hija sinjal tal-kura tal-imħabba tagħha. L-id il-lemin, bi tweġiba għat-talba tagħna: "Urini Ġesù, il-frott imbierek ...", tindika: "Hawn, it-triq, il-verità u l-ħajja"[23, 24].

L-uċuħ tal-Omm u tal-Iben huma viċin ta' xulxin f'espressjoni ta' għaqda ġentili[23, 24].

L-għajnejn ta' Marija u ta' Ġesù huma mdawra lejna, li qegħdin barra mill-istampa, u għalhekk huma jesprimu l-missjoni redentiva tal-fidi ta' Ġesù u l-parteċipazzjoni ko-redentiva ta' Marija magħqudin flimkien[23, 24].

Il-kompożizzjoni kollha ta' din l-ikona tat-tip eleusa jew tat-tip ta' tenerezza, titkellem mal-Karmelitani u ma' dawk iddedikati lil Marija dwar il-preżenza tal-Omm Verġni ta' Alla fil-misteru ta' Kristu u tal-Knisja, u tistedinna li ngħixu fil-viċinanza u l-familjarità u biex jimitaw lilha u lill-Iben divin tagħha, li hu s-Salvatur tagħna[23, 24].

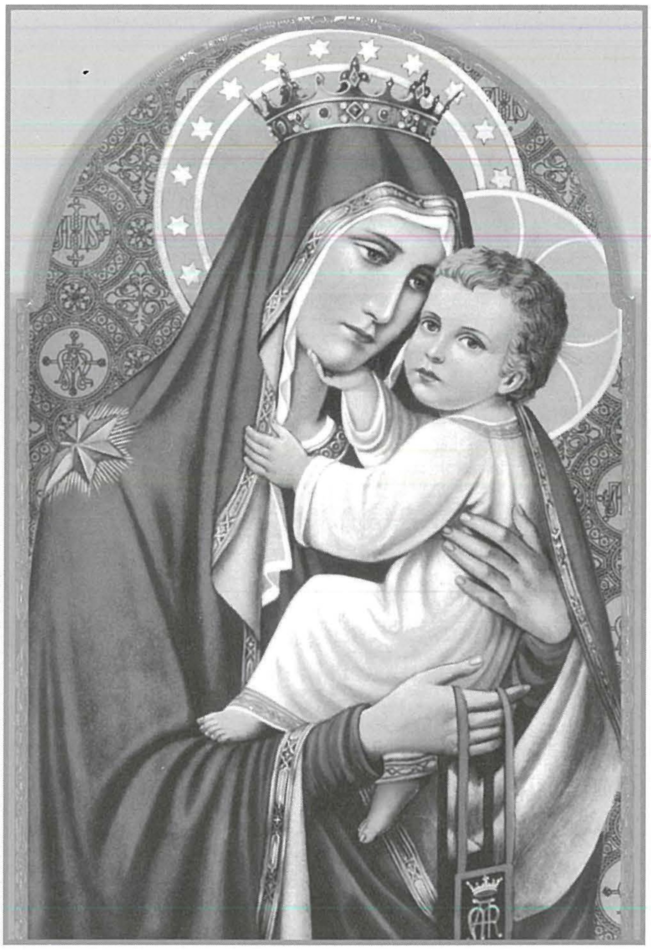

Santa Popolari tal-Madonna tal-Karmnu tip Eleousa, imma bil-Labtu miżjuda

Saru ħafna kopji tal-Madonna Bruna, u din saret l-iktar rappreżentazzjoni komuni tal-Madonna tal-Karmnu mis-seklu tlettax-il seklu 'il quddiem, iżda dawn l-immagini tal-Elousa ma kellhomx il-labtu[1]. Dawn il-kopji tal-Bruna jinsabu l-iktar komuni fl-Italja.

Matul iż-żmien kien hemm żvilupp fl-Ikonografija b'dan il-mod; żieda tal-Labtu fl-istess immaġni tat-tip Eleousa. Dan ġara meta l-labtu sar prominenti fid-devozzjoni fis-Seklu XVII[1]. Fl-ikonografija Karmelitana qabel is-Seklu sbatax ma kienx jidher il-Labtu għalkemm kien jintlibes mill-membri tal-Fratellanza bħala sinjal ta' sħubija mal-Ordni Karmelitan[1].

Hawnhekk, f'dawn ir-ritratti, nistgħu naraw kif din il-bidla saret, u kif il-Labtu ġie miżjuda mal-ikoni Eleousa; L-ewwel Ikona mill-Knisja tal-Madonna Traspontina, Ruma – kopja tas-seklu tlettax - ma hemmx labtu, imbagħad Ikona minn Napli, seklu sittax ma hemmx labtu, imbagħad ikona tal-Madonna tal-Karmnu, Manfredonia, seklu sbatax - issa jidher il-labtu.

Madonna Tal-Karmnu minn Pittur mhux magħruf tas-seklu sittax - Mużew Djoċesan ta' Napli

Regina Decor Carmeli –il-Kyriotissa u Odigitria

Fl-ikonografija tal-Karmelitani, hemm żewġ tipi bażiċi oħra ta' rappreżentazzjoni tal-Omm t'Alla: Waħda hija l-Kyriotissa, li tissejjaħ hekk għax dan it-tip oriġina f'Ċipru fis-seklu VII[5]. Hemm ikona ta' dan it-tip f'Nikosija li hija mdawra b'pitturi żgħar li juru l-istorja Karmelitana. Dan it-tip, bil-Madonna bilqiegħda fuq it-tron tagħha, tissuġġerixxi l-Patroċinju tal-Ordni tagħha, jiġifieri li l-Madonna hija il-Patruna tal-Ordni Karmelitan.

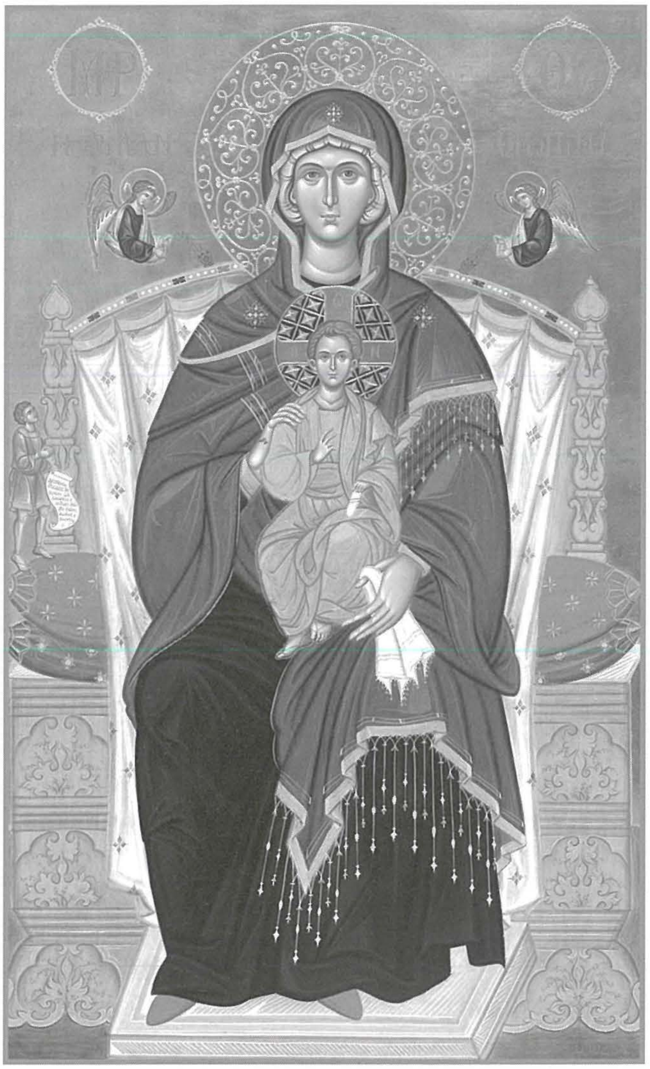

Madonna tip Kyriotissa
Ir-Ritratt 'Black and White' hija l-Pittura Karmelitana ta' Nicosia

It-tielet tip ta' ikona hija l-Odigitria, pereżempju l-pittura tal-Madonna del Carmine –Del Popolo- f'Firenze (1268 circa)[17]. F'din l-immaġni hu muri l-patroċinju tagħha tal-ordni, u li hija 'is-Sinjura tal-Post'- tal-monasteru – din hija suġġerita mill-fatt li qiegħda fuq it-tron tagħha. Hija, b'idejha l-leminija tagħha tindika lil binha, li hu "it-triq, il-verità u l-ħajja". Odigitria ifisser 'Dik li turi it-Triq'[5]. Hodegetria hija xbiha ikonografika tat-Theotokos (Verġni Marija) li żżomm it-Tifel Ġesù fuq in-naħa tagħha waqt li tindika lilu bħala għajn ta' salvazzjoni għall-umanità. Ir-ras tal-Verġni ġeneralment ixxaqleb lejn it-Tfal, li jgħolli idejh f'ġest ta' barka. Dan it-tip ta' Ikona oriġinat f'Biżantium u jingħad li l-ewwel ikona ta 'dan it-tip kienet miktuba minn San Luqa u tbierket mill-Madonna stess[5].

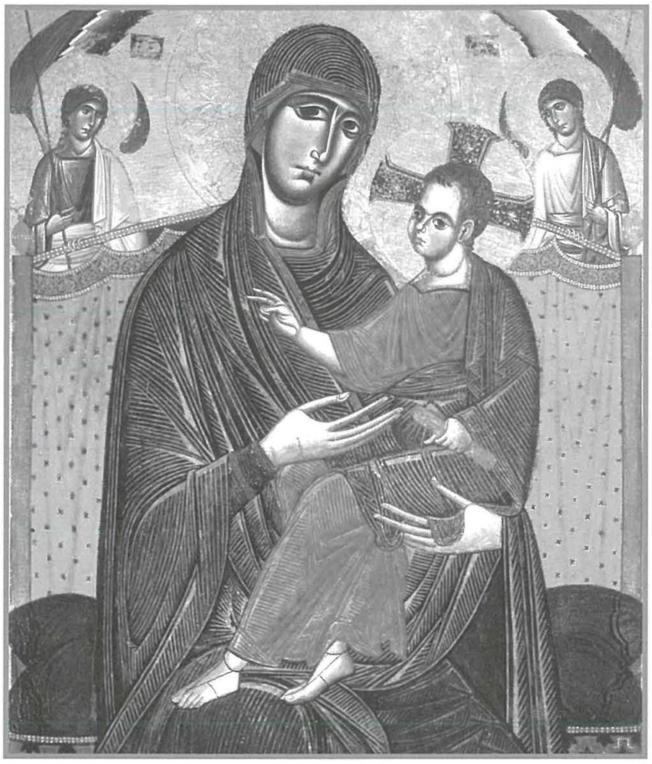

Madonna del-Popolo, Firenze

Jeżistu eżempji oħra tal-Ikona tat-tip Odigitria marbutin mal-Madonna tal-Karmnu.

Bl-istess mod tal-Madonna tip Eleousa, li l-Labtu żdied mal-ikona meta l-Labtu sar strument pastorali importanti. Hekk għandna hawn żewġ eżempji, waħda mis-seklu dsatax, minn Turin, l-oħra minn dan is-seklu min Indiana, USA. F'din tal-aħħar, il-labtu isir il-mod li nistgħu insegwu lil Ġesù, it-Triq u l-Ħajja.

Dawn it-tipi tal-Odigitria u l-Kyriotissa, fejn il-Madonna qiegħda fuq it-Tron tagħha jinfluenzaw l-Ikoni tas-Seklu 19 tal-Madonna bħala r-Reġina jew il-Patrunessa ta' Karmelu. L-eżempi l-iktar importanti huma hawn taħt; huma l-istatwi ta' Stella Maris Monastery, fuq il-Muntanja tal-Karmelu, Iżrael (1836) u l-Madonna tal-Karmnu fil-Knisja tat-Traspontina, Ruma (1922).

Carmelite Monastery Terre Haute, INDIANA

Madonna tal-Karmnu MadonnaTraspontina, Ruma (1922)

Reġina tal-Karmelu Stella Maris Monastery Iżrael (1836)

Iżda, aktar kmieni, fis-seklu erbatax, il-kunċett ta' Madonna Reġina jew Sinjura tal-Karmelu fuq it-tron tagħha ngħaqdet mal-idea li l-Madonna toħroġ id-devoti tagħha mill-Purgatorju, wara li ħareġ l-istorja tal-Privileġġ Sabbatin fl-1322[1, 13]. Hekk, saru ħafna pitturi li juru lil Madonna bħala Reġina Tagħti l-Labtu lil-Ordni u tintervjeni mal-erwieħ fil-Purgatorju. Dawk il-pitturi li għandna issa saru wara d-diskussjonijiet dwar il-Viżjoni tal-Privileġġ Sabbatin u d-deċiżjoni tal-Inkwiżizzjoni tal-1613, li sar wara li nqalgħu ħafna problemi fuq dan il-Privileġġ.

B'digriet tal-20 ta' Jannar 1613, ippubblikat fil-ħdax-il ta' Frar ta' dik is-sena, il-Kongregazzjoni tal-Inkwiżizzjoni tat direttiva li fil-pitturi tal-Madonna tal-Karmnu, m'għandhiex tintwera li tidħol hi stess fil-Purgatorju biex tifdi l-Erwieħ Mqaddsa, imma hi għandha tkun separata, minn sħaba li żżommha fil-ġenna, mill-erwieħ li taħt il-protezzjoni tagħha jkunu qed jiġu ppurifikati bin-nar tal-Imħabba ta' Alla.[1, 18], kif naraw fil-Pittura Inkurunata fil-Bażilika tal-Belt Valletta. Dan id-dettall storiku jissuġġerixxi li din il-Pittura tal-Madonna tal-Karmnu tal-Belt saret fl-1613 jew wara.

Hawnhekk naraw ukoll Stampa Popolari Qaddisa simili għall-Madonna tal-Ġebla tal-Gżira tas-Seklu 19, li fiha, mhux biss il-Madonna hija separata mill-Erwieħ Mqaddsa minn sħaba, iżda wkoll, huma l-anġli li jtellgħu l-Erwieħ fil-ġenna, u mhux il-Madonna - dejjem skont id-digriet tal-Inkwiżizzjoni[1].

Pitturi oħra f'Malta li pittru lill-Madonna tal-Karmnu mal-Erwieħ Mqaddsa skont id-digriet tal-Inkwiżizzjoni huma Pietro Galiardi (1800-1890) fil-parroċċa tal-Gudij, Rafel Bonnici Calì fil-Parroċċa tal-Fgura, u Giovanni Vella fil-Parroċċa ta' San Pawl, ir-Rabat[21].

Eżempju interessanti ta' tentattiv biex jingħaqdu ż-żewġ kunċetti tal-Omm tal-Karmelu li tagħtina l-Labtu u l-Intervent mill-Madonna biex tħenn għall-erwieħ fil-Purgatorju huwa l-Altar tal-Madonna tal-Karmnu fil-Knisja ta' San Martino ai Monti f'Ruma; hawn Madonna Elousa, bil-labtu inkluż hija mdawra minn pittura oħra tal-Erwieħ Mqaddsa meħuda fil-ġenna mill-anġli.

Ix-Xbieha inkurunata tal-Madonna tal-Karmnu Valletta

Il-Pittura Inkurunata Tagħna fil-Bażilika tal-Belt Valletta (ftit żmien wara l-1613) tgħaqqad ukoll il-Kunċett tal Madonna Reġina jew Patruna fuq it-tron mal-għotja tal-labtu lil San Xmun Stock, u qaddisin oħra biex jibbilanċjaw il-pittura. Fil-każ tagħna, Sant'Agata, u qaddisa oħra. L-istess kunċett intuża fil-vara ta' Birkirkara, li saret Lecce fl-1907. Hawn, ma' San Xmun Stock, naraw Santa Tereża ta' Avila. Waqt li l-Madonna trodd il-Labtu lil Xmun u sħabu il-Karmelitani, b'moviment ħelu, Tereża, f'isem il-Karmelitani kollha, trid lura Qalbha lill-Madonna u lil Ġesù, sinjal tal-għaqda interna iktar intensiva bejn il-Karmelitan u Marija u Ġesù binha, li rajnieha tiżviluppa fl-ispiritwalità tal-Karmelitani mis-seklu XVI 'il quddiem. Santa Tereża kienet taf li t-talb huwa relazzjoni ta' mħabba ma' Alla[19], u li Alla jgħix ġo fina[20]. Din l-għaqda bejnietna u Alla hija wkoll simbolizzata mil-Labtu li tagħtina Marija, Ommu. Mhux sorprendenti li l-iżvilupp tad-devozzjoni tal-Labtu Imqaddes bħala strument pastorali (u hekk l-iżvilupp tal-Fratellanza tal-Labtu) fis-sekli XVII, XVIII, XIX, u XX hija magħquda fiż-żmien mal-ideat fl-Ispiritwalità Karmelitana ta' Marja bħala Mudell ta' Perfezzjoni fil-Vjaġġ lejn Alla u unjoni mistika ma' Marija f'armonija perfetta mal-pożizzjoni ċentrali ta' Kristu.[1]

Birkirkara 1907 Lecce, Italja. San Xmun Stock jirċievi l-Labtu mingħand il-Madonna, Santa Tereża toffri Qalbha lil Ġesù. Il-Madonna hija mdaħħla bħala Reġina tal-Ġenna fuq is-Sħab

Talb Karmelitan

Tip importanti ta' Ikona Griega li ma kienx klassikament assoċjat mal-Madonna tal-Karmnu huwa dak tal-Omm ta' Alla Orans. Dan it-tip ta' ikona jmur lura għar-raba' seklu fil-Katakombi. Dan it-tip ta' ikona qatt ma ntużat mill-Karmelitani fil-Medju Evu, sempliċement għax żviluppat qabel mal-Ordni Karmelitan beda.

F'dan it-tip, l-Omm ta' Alla tidher wieqfa, titlob, biż-żewġ dirgħajn mtellgħin fit-talb. Hawnhekk inġibu ikona reċenti mill-Lvant Nofsani tal-Madonna tal-Karmnu tat-Tip Virgo Orans li għandha l-iskapular mifruxa fuq iż-żewġ idejn. San Ġwann tas-Salib u Santa Tereża ta' Avila qegħdin f'din l-Ikona. Il-Labtu, parti mil-libsa tal-Ordni Karmelitan, huwa marbuta mat-talb tal-ordni.

Meta jkun hemm it-tarbija tagħha fuq sidirha, ħafna drabi imma mhux dejjem f'mandorla, l-Ikona hija magħrufa bħala l-Madonna tas-Sinjal, jew Panagia, peress li Kristu huwa s-sinjal tagħna. Dan it-tip ta' Ikoni qatt ma ntużaw mill-Karmelitani fil-Medju Evu, imma fi żminijiet riċenti ħafna, dehru Ikoni, li joriġinaw mill-Karmelu ta' Quidenham (Monasteru Ingliż ta'

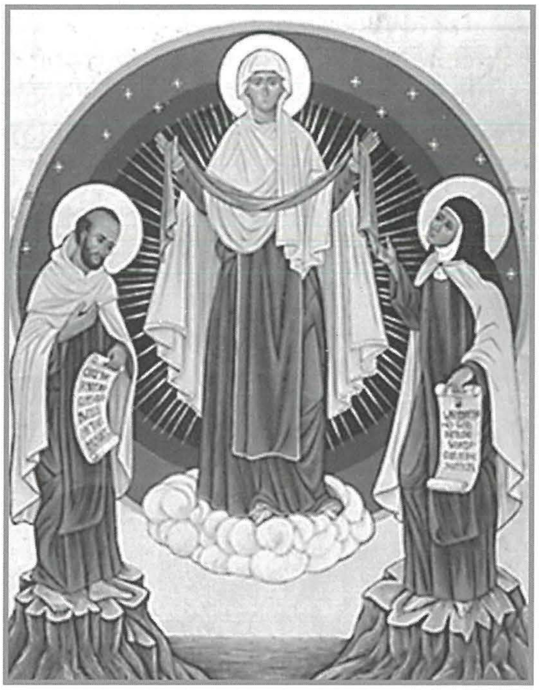

Ikona mill-Lvant Nofsani tal-Madonna tal-Karmnu tat-Tip Virgo Orans li għandha l-iskapular mifruxa fuq iż-żewġ idejn. San Ġwann tas-Salib u Santa Tereża ta' Avila qegħdin f'din l-Ikona.

Our Lady of Mount Carmel – Harissa Carmelite Monastery of Nuns in Lebanon.

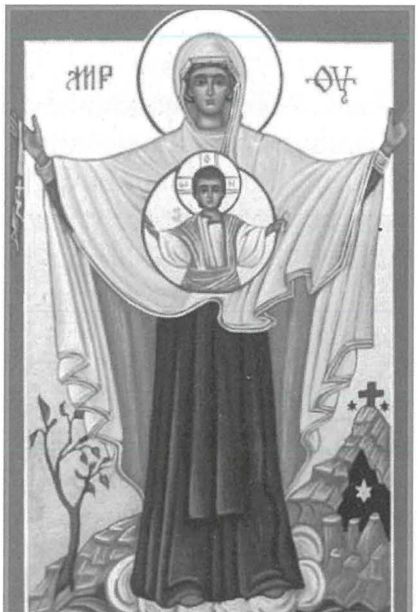

Sorijiet Karmelitani) ta' Verżjoni Karmelitana tal-Omm ta' Alla tas-Sinjal. Però din l-Ikona Moderna fil-fatt oriġinat mill-Monasteru tas-Sorijiet tal-Karmnu Larissa, Lebanon. F'din l-ikona moderna Karmelitana, f'idejha l-leminija, il-Madonna żżomm Labtu.

It-tifsira tal-Ikona Panagia hija din; hija tip partikolari ta' ikona tat-Teotokos (Omm Alla), fejn hi qed tiffaċċja l-ispettatur direttament, ġeneralment murija t-tul sħiħ b'idejha fil-pożizzjoni orans, u b'medaljun li juri l-immaġni ta' Kristu bħala tifel fis-sider tagħha. Din il-medaljun tirrappreżenta simbolikament Ġesù fil-ġuf tal-Verġni Marija fil-mument tal-Inkarnazzjoni. Dan it-tip xi kultant jissejjaħ il-Verġni tas-Sinjal jew il-Madonna tas-Sinjal, referenza għal Iżaija 7:14: "Il-Mulej innifsu jagħtik sinjal: verġni għandha tikkonċepixxi, u jkollha tifel, u għandu jsejjaħ ismu Immanuel."[37]

Madankollu, għall-Karmelitani, il-Panagia għandha tifsira speċjali; Il-preżenza tat-tifel Ġesù fil-ġuf tal-Verġni Marija tissuġġerixxi l-preżenza ta' Alla fil-Karmelitan li jitlob, u jiskopri Kristu fl-internità tiegħu, kif tiddeskrivi Saint Tereża ta' Avila fil-"Kastell Intern"[20], u b'hekk issir simbolu tal-unjoni tal-Karmelitan ma' Alla fit-talb.

Id-Dehra tal-Labtu

Naturalment, ladarba l-kunċett tal-Madonna li tagħti l-labtu lil San Xmun Stock sar importanti mis-seklu ħmistax 'il quddiem, ikoni ta' dan l-avveniment saru komuni. L-istatwa tal-Madonna tal-Karmnu ta' Aylesford, li nstabet f'ħanut tal-antikitajiet f'Norfolk, u x'aktarx tas-seklu sittax, hija eżempju.

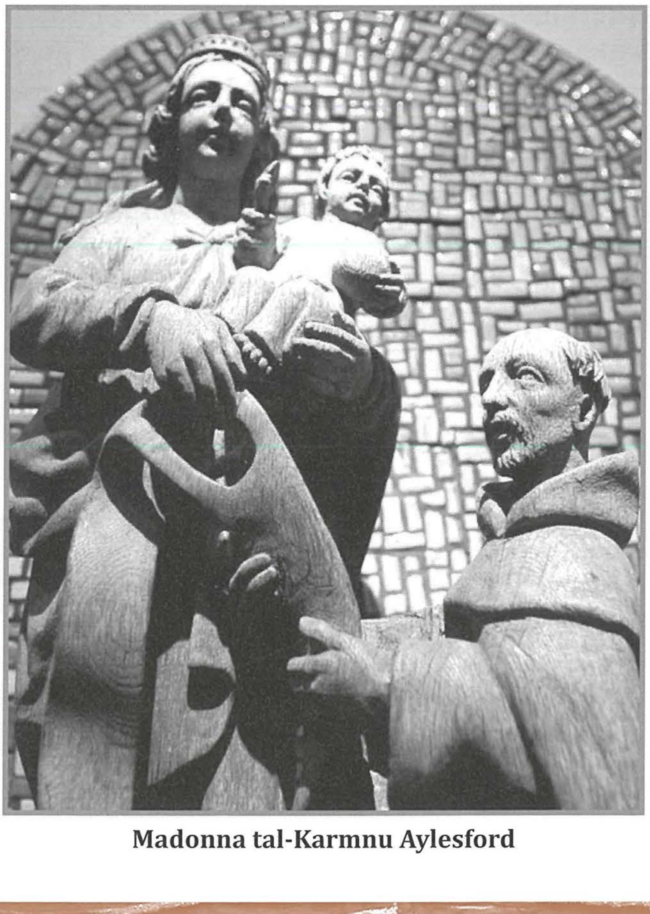

Madonna tal-Karmnu Aylesford

Naturalment, f'Malta, hemm ħafna pitturi fil-knejjes tal-għoti tal-labtu lil San Xmun Stock. Hawn nagħtu eżempju u nsemmu oħrajn.

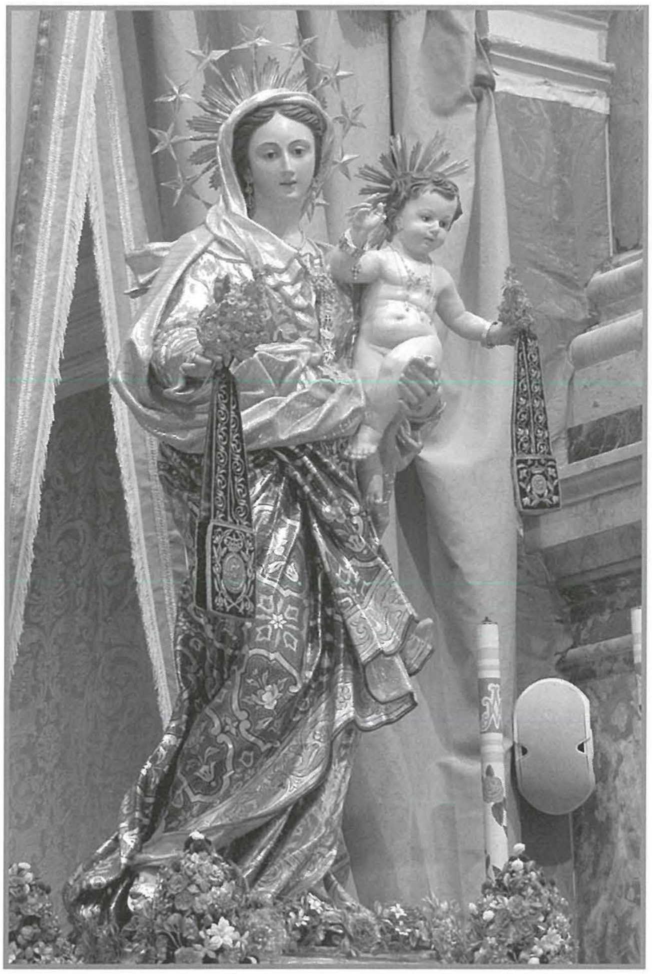

Andrea Imbroll Madonna tal-Karmnu Mdina 1761

lil San Xmun Stock hija ta' Gianbattista Tiepolo (1696-1770) li qiegħda fl-iscuola Grande Dei Carmini, Venezja[22].

Gianbattista Tiepolo, Scuola Grande Dei Carmini Venezja Madonna tagħti l-Labtu lil San Xmun Stock

Fost pitturi oħra Maltin jew f'Malta li pittru dan it-tip ta' pittura kien hemm Giuseppe Calì (1846-1930), fis-Santwarju tas-Sacro Cuor, Tas-Sliema, fil-Kolleġġjata u Bażilika tal-Isla, fil-Parroċċa ta' Marsaxlokk, u fil-Knisja l-Antika ta' Santa Venera, Venuti (sec.XX), Francesco Zahra (secXVIII), fil-parroċċi ta' Ħaż- Żabbar u ta' Ħal Balzan, Lazzaro Pisani (1854-1932), fil parroċċi tal-Marsa u ta' Ħaż-Żebbuġ, Giuseppe Hyzler (1793-1858) fil-parroċċa ta' Ħal Lija, Antonio Caruana fil-Parroċċa ta' Fleur-de-Lys, Azzoppardi fil-Parroċċa taż- Żurrieq, fost oħrajn, kif ukoll Pitturi Anonimi Fl-Imdina, il-Lunzjata l-Qadima, Tal-Karmnu l-Birgu, u fil-Parroċċi ta' Stella Maris, Tas-Sliema, tan-Naxxar, is-Siġġiewi, San Ġorg Ħal Qormi, u Birkirkara (kemm fil-Kolleġġjata u kemm fil-Kunvent tal-Patrijiet Tereżjani)[21].

Forsi l-iktar pittura famuża fid-dinja tal-Madonna tal-Karmnu li qiegħda tagħti l-Labtu

L-Ordni ta' Marija- Marija Oħt il-Karmelitani- 'Sub Tuum Presidium'

Ikonografija Karmelitana oħra hija dik tal-Madonna tagħti kenn lill-membri tal-ordni tagħha taħt il-Mantell tagħha, kif kienu jgħidu 'Sub Tuum Presidium' –Taħt il-Ħarsien tiegħek. Din it-tip ta' pittura, li tenfasizza l-protezzjoni ta' Marija liema l-Ordni Tagħha kienet komuni ħafna fiż-Żminijiet tan-Nofs, imma l-istess kunċett kien jeżisti f'partijiet oħra tal-Knisja, pereżempju hija komuni ħafna Venezja u l-imperu tagħha.

Il-Karmelitani jaraw lil Marija bħala s-Sinjura tagħhom, Ommhom u Oħthom, u jaraw lil Marija bħala l-Protrettriċi tagħhom. Din l-ikonografija tenfasizza li Il-Karmelu hu l-Ordni ta' Marija.

Santa Tereża ta' Avila hija marbuta mal-idea ta' 'Sub Tuum Presidium.' Matul is-sena 1566, hija

kellha viżjoni li fiha rat il-Madonna li tkopri lis-sorijiet u l-patrijiet tal-ordni tagħha taħt il-mantell abjad tagħha. Hi ordnat l-immudellar ta' statwa żgħira ta' din il-viżjoni, li issa qiegħda l-Gwatemala.

Madonna tal-Karmnu Gwatemala. 'Sub tuum Presidium'

Virgo Purissima-Immaculata Kunċizzjoni

Għadna li fis-seklu XIV, il-Karmelitani bdew devozzjoni qawwija lill-Kunċizzjoni Immakulata. Din il-pittura minn Tommaso de Vigilia (seklu XV) [Carmel di Corleone] tirrappreżenta l-Omm Alla liebsa bix-xemx - il-Kunċizzjoni Immakulata

Karmel Ta' Corleone Tommaso de Vigilia (seklu XV)

tal-Apokalassi u tgħid l-istorja tal-protezzjoni tagħha fuq l-Ordni Karmelitan. Hawnhekk naraw il-Madonna li tenfasizza kemm il-Maternità Tagħha kif ukoll il-Kunċizzjoni Immakulata, bħala l-Mara l-Ġdida tal-Apokalissi, bil-Qamar f'riġlejha. Madwarha hemm sett ta' pitturi żgħar li juru l-istorja tal-Ordni Karmelitan, inkluż pittura ta' 'Sub Tuum Presidium.'[1]

Issa li ddiskutejna t-tipi importanti ta' Ikonografija tal-Karmelitani, ejjew naraw tip ta' Ikonografija li żviluppat f'Malta stess fis-Seklu XVII.

Il-Labtu jsir strument pastorali importanti

Hemm varjant ieħor ta' pitturi tal-Madonna tal-Karmnu li jeżistu f'Malta. Fiha, il-Madonna tiffaċċja l-ispettatur, u tippreżenta, mhux il-'Labtu Kbir' sħiħ, imma l-verżjoni żgħira tal-labtu kif jafuh l-persuni lajċi tas-seklu tmintax u d-dsatax. Tabilħaqq, ħafna mill-istatwi tal-Madonna huma hekk, kif għad naraw, imma wkoll xi pitturi, bħal dawk minn Giuseppe Calì (1847-1930) fil-parroċċi tal-Għargħur, Ħamrun, Ħal Balzan, L-Imsida (imma dan jinkludi l-Erwieħ Mqaddsa), Rafel Bonnici Calì (1907-2002) fil-parroċċa tal-Fgura, Giovanni Vella fil-parroċċa tal-Gżira, u waħda anonima fil-Mosta (imma din tinkludi lil Xmun Stock) u oħra anonima, flimkien ma' Qaddisin, fil-Parroċċa ta' H'Attard.

L-impressjoni hi li Calì u l-kollegi tiegħu pittru lil Marija fis-seklu dsatax bħala Omm li tippreżenta lill-ispettatur il-Labtu bħala sagramentali (li joffri salvazzjoni) taħt l-influwenza ta' statwi proċessjonali ta' Gafà u l-kollegi tiegħu li kienu saru u kienu jintużaw f'Malta fis-seklu sbatax (ara isfel). Dan huwa kif id-devoti u t-terzjarji tas-sekli tmintax, dsatax u għoxrin ikunu jafu u jifhmuil-labtu f'dak iż-żmien.

Hekk, Calì u l-kollegi tiegħu pittru l-Labtu bħala strument pastorali, u għalhekk pittru l-Madonna tal-Karmnu b'dan il-mod[1].

L-Arċikonfraternità tal-Madonna tal-Karmnu Valletta u l-Vari Tal-Madonna tal-Karmnu f'Malta.

L-Arċikonfraternità tal-Madonna tal-Karmnu Valletta kienet imwaqqfa 1622. Dak iż-żmien,

Giuseppe Calì Madonna tal-Karmnu, il-Ħamrun

L-Ewwel Statwa Proċessjonali tal-Madonna tal-Karmnu fil-Gżejjer Maltin innota ċ-Ċintill ta' Passalaqua

il-Belt Valletta kienet għadha qed tinbena. L-Ewwel Oratorju sar fl-1622, imbagħad ġie estiż fl-1642. It-Tieni Oratorju sar fl-1655 imma fl-1896, kien imċaqlaq għall-Oratorju preżenti minħabba l-bini tat-Tribuna wara li l-Knisja saret Bażilika. Fl-1606, Pawlu V arrikkixxa l-Konfraternità tal-Madonna tal-Karmnu b'ħafna indulgenzi u għażel is-16 ta' Lulju bħala l-festa patrunali tiegħu. Tliet snin wara (1609), il-Kapitolu Ġenerali tal-Ordni Karmelitan għażel is-16 ta' Lulju bħala l-festa prinċipali tal-Ordni kollha. Purċissjoni ta' kull xahar ad unur il-Madonna tal-Karmnu kienet diġà ġiet preskritta bid-digrieti tal-Kapitolu Ġenerali tal-1593. Din il-purċissjoni kellha ssir nhar il-Ħadd f'kull wieħed mill-kunventi li kieku ġiet istitwita l-Konfraternità tal-Labtu Kannella. L-ewwel Festa fil-Belt Valletta saret fl-1622. Dan jidher li ġara minħabba d-deċiżjonijiet tad-digrieti tal-Kapitolu Ġenerali tal-1593. Allura mill-1622 sal-1657, il-purċissjoni kienet mingħajr statwa.

L-Ewwel Statwa Proċessjonali tal-Madonna tal-Karmnu fil-Gżejjer Maltin saret għall-festa tas-16 ta' Lulju tal-Belt Valletta. Kien hemm tliet statwi tal-Madonna tal-Karmnu. Qed nitkellmu dwar l-ewwel vara. Fl-1657, din l-ewwel statwa kienet toħroġ fil-Purċissjoni fis-16 ta' Lulju u fil-Purċissjoni tal-Ottava tas-16 ta' Lulju[9]. Din l-istatwa nġiebet minn Ruma ftit snin qabel[25]. It-Tieni Statwa waslet minn Napli fl-1780. Allura l-aħħar darba li l-Ewwel Statwa ntużat fis-16 ta' Lulju jew fil-Purċissjoni tal-Ottava fl-1780. Il-festa tal-ottava ntemmet fl-1791 biex tiġi sostitwita min-Novena. Għalhekk fl-1791 kien l-aħħar darba li t-Tieni Statwa tal-Konfraternità ħarġet fil-purċissjoni fil-Belt Valletta.

Din l-ewwel statwa probabbilment inġiebet minn Ruma. Hija proprjetà tal-Fratellanza tal-Karmnu, u issa qiegħda fuq l-artal fl-Oratorju tagħha. Patri Lawrenz Sammut O.Carm jgħid li wiċċha kien immudellata fuq dak tal-pittura (issa Inkurunata) tal-Bażilika[25]. Allura fil-purċissjonijiet huwa daqs li kieku l-pittura issir ħajja fl-istatwa. L-awtur mhux magħruf. "Din il-Vara, il-Fratelli tal-Karmnu ġibuha minn barra u aktarx minn Ruma. L-awtur tagħha ma nafux min kien.Tgħid huwa l-Kav. Bernini jew il-Ferrata, dak li għallem lil Melchiorre Gafa?", jgħid Patri Sammut fis-Santwarju tal-Karmnu fl-1952[25].

Melchiorre Cafà (1636–1667), imwieled Melchiorre Gafà u magħruf ukoll bħala Caffà, Gafa, Gaffar jew Gafar, kien skultur Barokk Malti. Cafà beda karriera promettenti f'Ruma iżda dan intemm bil-mewt prematura tiegħu wara inċident fuq ix-xogħol. Hu kien hu il-kbir tal-iskultur Lorenzo Gafà[34].

Issa, l-ewwel statwa kienet diġà hemm fl-1657.

Huwa magħruf li Melchiorre Cafà kien għamel l-Istatwa tal-Madonna tar-Rużarju tar-Rabat fl-1660[26], u konna naħsbu li b'hekk, Melchiorre Gafà kien beda ikonografija tal-Madonna fi skulturi oħra Maltin kkupjaw matul is-snin[27]. Però, għandna bil-miktub li l-istatwa tal-Madonna tal-Karmnu tal-Oratorju tal-Belt (li għandha xebh mal-Madonna ta' Cafà), kient diġà hemm fl-1657[9]. Għalhekk, tidher li din l-Ewwel Madonna tal-Karmnu talOratorju tal-Belt Valletta hija l-ewwel arketip li skulturi oħrajn, inkluż Gafà, segwew.

Melchiorre Gafà Madonna tar-Rużarju Rabat 1660

It-Tieni Statwa kienet ġiet minn Napli. Kienet skolpita minn Gennaro Reale[30]. Waslet fl-1780. Kienet tappartjeni wkoll lill-Konfraternità. Fl-1859 il-konfraternità bniet l-ewwel knisja fil-Balluta. Fl-1890 huma ħadu din l-istatwa f'Balluta, fejn qiegħda illum. Għalhekk, preżumibbilment, bejn l-1780 u l-1791, din it-tieni statwa ntużat fil-purċissjoni tal-Ottava.

Gennaro Reale Madonna tal-Karmnu Balluta 1780

It-Tielet Statwa għadha tintuża fil-festa. Tappartjeni lill-Komunità tal-Patrijiet Karmelitani. Inħadmet minn Vincenzo Dimech u saret fl-1781[31]. Il-kuntratt tat-Tielet Statwa (dik preżenti) ma' Vincenzo Dimech jgħid li hija mmudellat fuq l-Istatwa ta' Melchiorre Gafa tal-Madonna tar-Rużarju tar-Rabat, 'Ma un pò più snella'. Dan juri kif kompliet l-influwenza ta' Gafà.

Vincenzo Dimech Madonna tal-Karmnu Valletta 1781

Wara segwiet l-ikonografija tal-Madonna tal-Karmnu indiġena għal Malta. Fl-Imdina, Andrea Imbroll ħadem il-vara fl-1761[27]. Salvo Psaila ħadem il-vara taż-Żurrieq fl-1840. Dik tal-Isptar Monte Karmeli, l-ewwel statwa tal-Madonna tal-Karmnu magħmula mill-kartapesta nħadmet minn Karlu Darmanin fl-1861[33].

Salvatore Psaila Madonna tal-Karmnu, iż-Żurrieq 1840

Karlu Darmanin Madonna tal-Karmnu, 1861

Dawn l-istatwi kolla jixbhu lil xulxin. F'din l-Ikonografija Maltija, il-Madonna tmil rasha lejna u żżomm it-tifel animat tagħha fuq idejha ix-xellug, filwaqt li b'idejha l-lemin toffrilna Labtu jew Ružarju. Aħna, l-ispettaturi, qegħdin f'pożizjoni bħallikieku qed narawha toffrilna l-labtu jew ir-rużarju, u narawha quddiemna. F'dan il-grupp, hekk kif nimxu mill-Manneriżmu għal Barokk, il-Moviment tal-idejn tagħha hekk kif toffrilna il-Labtu u Ġesù isiru aktar ċari. Nistgħu naraw l-influwenza ta' Melchiorre Gafà fuq Vincenzo Dimech, partikolarment fil-moviment tar-ras, kemm f'Gafà u kemm fit-tielet statwa tal-Belt.

F'xi villaġġi, eż. Il-Mosta, fejn l-istatwa hija ta' Pietro Paolo Zahra (1685-1747) l-istess statwa jkollha f'idejha skapular f'Lulju, ċintura

Pietro Paolo Zahra (1685-1747) Madonna tar-Rużarju, il-Mosta.

Madonna tal-Karmnu Pagani

Virgen del Carmen de Chile, Templo Votivo de Maipú (Stil Spanjol)

f'Settembru, u Rużarju f'Ottubru. Din l-istatwa kienet użata wkoll fil-15 ta' Awwissu sakemm saret l-Istatwa ta' Santa Marija.

L-Istatwa tal-Fgura, li nħadmet f'Bolzano fl-1960[32] issegwi l-ideat tal-grupp ta' Gafà, imma jdejha hija iżjed iebsa, u l-moviment huwa iżjed ristretta.

Huwa fatt li l-istatwi tal-Madonna tal-Karmnu f'Malta huma differenti għalkollox minn dawk fl-Italja jew Spanja.

Ħafna minn dawk Taljani bħal dawk ta' Pagani, Bagniara Calabra u Laurenzana jilbsu lbies veru. Għalkemm il-Madonna għandha l-iskapular f'idejha, hija ma toffriex lilna, l-ispettaturi.

L-ilbiesi sinjorili, irrakkmati bid-deheb tal-istatwi minn Spanja u l-Amerika Latina huma impressjonanti ħafna u kollha jsegwu l-istess tradizzjoni, imma mhemmx l-istess impenn bejn il-Madonna u l-ispettaturi.

L-Ikonografija tal-Madonna tal-Karmnu reċentement hija influwenzata ħafna mill-aħħar dehra tal-Madonna f'Fatima, meta kienet liebsa bħala soru Karmelitana[28, 29]. Eżempju ta' dan hija l-istatwa tal-Gżira, li saret Lecce fl-1944. Eżempji oħrajn huma f'Bormla, Santa Venera, u Fleur-de-Lys.

L-Ikonografija Maltija tal-Vari tal-Madonna tal-Karmnu huwa tali li jdaħħlek fih u anke tħoss

Madonna tal-Karmnu Gżira 1944 Lecce

il-moviment tiegħu u tesperjenza s-sentimenti tal-artist. Dan jissejjaħ fil-psikoloġija 'Embodied Cognition'.[35] Kien bravu ħafna l-Artist tal-Vara tal-Madonna tal-Karmnu tal-Oratorju tal-Belt, għax ispira lil Gafa biex jikkrea Ikonografija Maltija li jiġbdek biex tingħaqad mal-omm tagħna, il-Madonna.

B'dan il-mod, l-iżvilupp ta' din l-Ikonografija tipika Maltija jikkawża l-ispettatur tal-istatwi tal-purċissjoni tagħna jħoss li l-Madonna qed tirrelata miegħu. Fil-fatt, jista' jħoss li hi qed toffrilu l-Labtu tagħha; sinjal tal-protezzjoni tagħha, għax hu qiegħed fis-servizz tagħha. Mill-bidu, l-iskapular kien sinjal li impjegat kien fis-servizz tas-sid tiegħu, jew tas-Sinjura tiegħu[36]. Għalhekk mhux sorprendenti li l-ispettaturi, li tabilħaqq iħobbu l-persuna murija fl-istatwa, jirreaġixxu b'mod li jesprimu l-imħabba kbira għal dik il-persuna. Dan huwa l-arti espert tal-iskulturi li għamlu dawn l-istatwi.

Min-naħa l-oħra, meta nistudjaw l-ikonografija tal-Ordni Karmelitana, nistgħu nuru li dan isegwi u juri sew l-iżvilupp tal-ispiritwalità Karmelitana billi huma japprofondixxu l-unjoni tagħhom ma' Alla fit-talb u jgħinu lil ħaddieħor, permezz tad-devozzjoni tal-Labtu Imqaddes skapulari li ikunu magħqudin ma' Marija u ma' Kristu, li huwa t-triq, il-verità u l-ħajja.

Referenzi

1 Emamuele Boaga O.Carm (2001)The Lady of the Place –Mary in the history and in the life of Carmel.Edizioni Carmelitane Rome

2 Hodgson, Natasha (2007). *Women, Crusading and the Holy Land in Historical Narrative*. Rochester: Boydell Press.

3 Edbury, Peter (1985). *Crusade and Settlement*. Cardiff: University College Press.

4 Livingston, Sally (2012). *Marriage, Property and Women's Narratives*. New York: Palgrave Macmillan.

5 Leonid Ouspensky, Vladimir Lossky The Meaning of Icons (1989) St. Vladimir's Seminary Press New York.

6 Goodman, Anthony *John of Gaunt: the Exercise of Princely Power in Fourteenth-Century Europe*.(1992) Harlow: Longman.

7 Giulio Bertoni Il Laudario dei Battuti di Modena (1909) Halle a. S., M. Niemeyer.

8 Serafin Abela O.Carm. L-Ewwel Karmelitani F'Malta 'il-Lunzjata l-Qadima' -(1418-1659); (1993) Edizzjoni il-Karmelu.

9 Valentine Borg-Gusman : Marian Devotion in the Maltese Carmelite Province during the 17th and 18th Century (283-300) in Marian Devotions in the Island of St Paul 1600-1800 Edited by Vincent Borg (1983)Historical Society

10 Vincent Borg Marian Devotions in the Islands of St Paul, 1600-1800 (1983)Historical Society

11 Serafin Abela O.Carm. Il-Karmelitani fil-Balluta 1890-2006 (2006) Edizjoni il-Karmelu.

12 Louis Saggi O.Carm. Saints of Carmel (1972) Carmelite Institute, Rome.

13 Joachim Smet O.Carm. The Carmelites, A history of the Brothers of Our Lady of Mount Carmel Vol.1 (1988) Carmelite Spiritual Center Darien, Illinois.

14 Lancelot C. Sheppard The English Carmelites (1943) London Burns Oates.

15 Gabriele Monaco. S.Maria del Carmine detta'La Bruna' Storia.Culto.Folklore (1975) Napoli Laurenziana

16 Charlo Camilleri O.Carm, Walter Lobina SSP.The Damaxxena of Malta (2012) Religion u Hajja. Malta.

17 A.Ricci Breve Guida della Basilica di S.Maria del Carmine in Firenze Edizioni Becocci Firenze.

18 Charlo Camilleri O.Carm The Sanctuary of Our Lady of Mount Carmel in Valletta Mariology in Colour (2016)

19 St. Teresa of Avila Trad AllisonPeers (1978) The Life of the Holy Mother Teresa of Jesus Sheed and Ward London

20 St. Teresa of Avila Trad AllisonPeers (1978) Interior Castle Sheed and Ward London

21 Bernard Farrugia O.Carm (1951) Malta Karmelitana Lux Press Malta.

22 www.scuolagrandecarmini.it/

23 The Marian Library/International Marian Research Institute, Dayton, Ohio 45469-1390.

24 Our Lady of Mercy Lay Carmelite olmlaycarmelites.org/

25 Lawrenz Sammut O.Carm. Is-Santwarju tal-Karmnu (1952) Progress Press

26 Philip Mallia O.P. : The Dominican Order and the Blessed Virgin in Malta till the end of the 18th Century (301-311) in in Marian Devotions in the Island of St Paul 1600-1800 Edited by Vincent Borg (1983)Historical Society

27 Victor Caruana The Development of Maltese- Festa Processional Statues Part 1. Ilwien il-Festi Maltin Vol.2. (2012) Deer Publications.

28 Kilian Lynch O.Carm Our lady of Fatima and the Brown Scapular (1980) The Carmelite Press Faversham England

29 Louis Kondor SVD Fatima in Lucia's Own Words (1976)

30 Mark Micallef, Andrew Borg. Ilwien il-Festi Maltin Vol.4. (2014) Deer Publications.

31 Mark Micallef, Andrew Borg. Ilwien il-Festi Maltin Vol.5. (2015) Deer Publications.

32 Mark Micallef, Andrew Borg. Ilwien il-Festi Maltin Vol.2. (2012) Deer Publications.

33 Agius M, Aquilina FF, Pace C, Grech A Stigma in Malta; A Mediterranean Perspective. Psychiatr Danub. 2016 Sep;28(Suppl-1):75-78

34 Keith Schiberras Melchiorre Cafà (Gafà) Maltese genius of the Roman Baroque (2003) Midsea Books Malta

35 Agius M.Neuroscience and Visual Art; Moving through empathy to the Ineffable. Psychiatr Danub. 2018 Nov;30(Suppl 7):541-545.

36 Valentinu Borg Gusman O.Carm, Ewgenju Tonna O.Carm. L-Erbgħat Tal-Udienza (1979) Stamperija Il-Hajja Malta.

37 Boguslawski 'Great Panagia, History of Russian Painting'The Blackwell Dictionary of Eastern Christianity, p. 368

38 Saint John Of the Cross. The ascent of Mount Carmel in The Collected works of Saint John of the Cross Kieran Kavanaugh O.C.D. and Otilio Rodriguez O.C.D. (1979) ICS Publications Washington D.C.

39 James Hall, A History of Ideas and Images in Italian Art, p.91, (1983), John Murray, London